

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

**ЗА МАТЕРІАЛАМИ І ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ДЛЯ НАУКОВЦІВ,
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ,
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ,
АСПІРАНТІВ,
МОЛОДИХ УЧЕНИХ**

**25 ЖОВТНЯ 2024 Р,
М. ОДЕСА**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Збірник наукових праць

за матеріалами І Всеукраїнської науково-практичної конференції
для науковців, педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти,
аспірантів, молодих учених

(25 жовтня 2024 р, м. Одеса)

Рекомендовано до друку вченою радою ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 3 від 31 жовтня 2024 року)

Рецензенти:

Потапчук Т. В. – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Сараєва І. В. – доктор філософії, завідувачка кафедри дошкільної і початкової освіти КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»

Організаційний комітет:

Богущ Алла Михайлівна, дійсний член НАПН України, академік, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Березовська Людмила Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Попова Ірина Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Діхтяренко Станіслава Вадимівна, викладач-стажист кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Сучасні освітні технології у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти: зб. наукових праць за матеріалами І Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса, 25 жовтня 2024 р. / за ред. Л. Березовської. Івано-Франківськ : НАІР, 2024. 192 с.

До збірника увійшли тези доповідей учасників І Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні освітні технології у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти». У роботах розглянуто освітні технології підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти в сучасному інформаційному просторі; використання освітніх технологій у професійній підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти; зарубіжний досвід створення і впровадження освітніх інновацій у систему дошкільної освіти.

Збірник адресовано науково-педагогічним та педагогічним працівникам, здобувачам вищої освіти, аспірантам, молодим ученим, усім, хто цікавиться проблемами сучасної дошкільної освіти.

Матеріали розміщено в авторській редакції. Відповідальність за зміст матеріалів, їхню відповідність вимогам чинного правопису і достовірність фактів та статистичних даних несуть автори

5. *Ekolohizatsiya osvith'oho prostoru suchasnoyi zahal'noosvitn'oyi shkoly : monohrafiya* (2016) [Greening of the educational space of a modern comprehensive school:] / N. Pustovit, O. Kolon'kova, O. Prutsakova, H. Tarasyuk, YU. Solobay. Monograph. Kharkiv: «Drukarnya Madryd». 154 p. [in Ukrainian].

Вікторія МОРГУН,
магістрантка 2 курсу, спеціальності
012 Дошкільна освіта
Університету Ушинського
e-mail: morhun.vm@pdpu.edu.ua

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Актуальність проблеми. В умовах реформування системи дошкільної освіти в Україні, виникає потреба змін в організації методичної роботи, перегляду основоположних підходів, концепцій, завдань, функцій і форм її здійснення. Дошкільна освіта в останні роки набула особливого значення з боку держави, Свіченням цього є підвищена увага учених до особистості дитини, удосконалення законодавчих документів у галузі дошкільної освіти України, зокрема Закон України «Про дошкільну освіту» нова редакція (2024 р.), Базовий компонент дошкільної освіти (2021р.) та ін.

Актуальність теми зумовлена тим, що діяльність закладу дошкільної освіти не можлива без високоорганізованої методичної роботи яку здійснює вихователь-методист. Правильний підхід до вибору змісту, форм, методів здійснення методичної роботи в закладі дошкільної освіти, їх доречне поєднання дозволить ліквідувати наявні прогалини в організації роботи з вихователями, сприятиме досягненню професійного успіху.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемі організації методичної роботи в закладах освіти різного рівня присвячено дослідження Г. Беленької, К. Білої, А. Богущ, О. Долинної, І. Княжевої, К. Крутій, Р. Найди, Н. Омеляненко, Т. Шинкар, Л. Швайки, О. Янко та ін. У працях учених

розкрито зміст, форми, принципи організації методичної роботи в закладах дошкільної освіти.

Мета статті полягає у вивченні особливостей організації методичної роботи в закладі дошкільної освіти; ефективному доборі змісту, форм і методів її здійснення.

Виклад основного матеріалу. Методична робота є багатоаспектним поняттям, що передбачає вивчення стану організації освітнього процесу в ЗДО, підвищення професійної компетентності вихователів, і є важливим показником ефективності роботи закладу дошкільної освіти.

Методичну роботу в закладі дошкільної освіти (далі – ЗДО) здійснює вихователь-методист, який відповідно до своїх посадових обов’язках здійснює методичне керівництво освітньою діяльністю в ЗДО, сприяє створенню сприятливих умов для фізичного та психічного розвитку дітей, забезпечує реалізацію особистісно-зорієнтованого та компетентнісного підходів у професійній діяльності, сприяє виявленню індивідуальних особливостей та здібностей дітей, надає методичну допомогу вихователям, здійснює науково-методичний супровід, організовує роботу з батьками, створює сприятливий емоційно-психологічний клімат у колективі тощо [2].

Ефективність методичної роботи залежить від її керівника – вихователя-методиста, який, на думку Т. Шинкар має відповідати професійному іміджу та статусу. Імідж вихователя-методиста включає природні якості, зокрема: відкритість, щирість, чесність, порядність, емпатійність, комунікабельність, тощо; повагу до принципів загальнолюдської моралі, гуманізму, справедливості, працелюбства та інших чеснот; якості, сформовані в результаті саморозвитку, самоосвіти, самонавчання: професіоналізм, педагогічна майстерність, компетентності (загальнокультурні, світоглядні, професійні та ін.); соціально-перцептивні якості: педагогічна інтуїція, спостережливість, педагогічне мислення, рефлексійність та ін.; особистісний і професійний досвід педагога [4]. Отже, імідж вихователя-методиста має поєднувати особистісні якості, професійну компетентність, корпоративну

етику, моральні чесноти, що впливають на ефективність здійснення методичної роботи в ЗДО.

Феномен «методична робота», за визначенням А. Богуш – це систематична колективна та індивідуальна діяльність педагогічних кадрів, спрямована на підвищення їхнього науково-теоретичного, загальнокультурного рівня психолого-педагогічної підготовки та професійної майстерності [1, с. 9].

За визначенням Т. Шинкар, «методична робота» – це спеціально організована діяльність колективу фахівців, що ґрунтується на досягненнях передового педагогічного та наукового досвіду, зорієнтована на особистісний та професійний розвиток педагога, досягнення оптимальних освітніх результатів [5].

Ефективність роботи закладу дошкільної освіти залежить від рівня професійної компетентності вихователів, надання практичної допомоги вихователям, добору методів, прийомів та форм взаємодії з педагогами.

Зупинимося більш детально на деяких методичних формах.

Провідною формою вдосконалення професійної компетентності вихователя є самоосвіта. Вона полягає в поглибленні фахових знань і компетенцій, системній роботі педагога над собою, удосконаленні професійної діяльності, узагальненні практичного досвіду роботи. До провідних форм самоосвіти педагога відносять: опрацювання фахової літератури, огляд науково-методичних статей у фахових періодичних виданнях, участь у методичних об'єднаннях, портфоліо професійного досвіду роботи вихователя, проходження курсів підвищення кваліфікації, тренінгів, семінарів тощо.

Методичне об'єднання – це професійні об'єднання педагогів; традиційна, форма колективної методичної роботи в системі підвищення кваліфікації вихователів ЗДО. Завдання методичних об'єднань полягають в обговоренні питань теорії й практики, ознайомленні з новинками психолого-педагогічної та методичної літератури, апробацією новітніх методик і технологій роботи тощо [5]. Одним із пріоритетних завдань методичних

об'єднань є залучення вихователів до інноваційно-пошукової діяльності; розвиток творчої ініціативи педагогів.

Семінар – це методична форма інтерактивного навчання, покликана інформувати педагогів про нові досягнення та перспективні педагогічні технології в освітньому процесі. Класифікація семінарів досить різноманітна, залежно від того, яке питання вирішується, виділяють: теоретичний, проблемний, психолого-педагогічний, методичний семінар, семінар – практикум, брифінг тощо [5].

Теоретичний семінар – покликаний ознайомити вихователів ЗДО із сучасними досягненнями педагогічної науки, передовим педагогічним досвідом. Проблемний семінар – це групове обговорення актуального питання (проблеми); організаційна форма методичної роботи з педагогами, які об'єднані спільними інтересами і прагненнями. Психолого-педагогічний семінар – це форма методичної роботи, покликана ознайомити педагогів із сучасними досягненнями психолого-педагогічної науки. Завданням методичного семінару є ознайомлення педагогів із результатами роботи творчих груп, об'єднань, здійснення аналізу вирішення педагогічних завдань. Семінар-практикум – це форма науково-методичної роботи, спрямована на вироблення практичних умінь, залучення їх до творчої, пошуково-дослідницької та експериментальної роботи. Семінар-брифінг передбачає повідомлення стислої інформації, деталей про певні методи, форми й засоби взаємодії з учасниками освітнього процесу. Виставка, як форма організації методичної роботи в ЗДО, на переконання К. Крутій, є важливим інструментом створення іміджу педагогічного працівника, його професійних надбань, популяризація педагогічного досвіду [3]. Творча група – це ініціативна група найдосвідченіших педагогів-вихователів, які поглиблено вивчають певну наукову проблему і забезпечують її впровадження у практику роботи ЗДО. Це може бути участь у проєктах, грантових програмах, вивчення та поширення передового педагогічного досвіду роботи ЗДО тощо.

Висновки. Виокремлені особливості організації методичної роботи на сучасному етапі розвитку дошкільної освіти сприяли визначенню шляхів її вдосконалення, зокрема: моніторинг здійснення освітнього процесу; визначення показників результативності роботи педагогів, методичний супровід та допомога вихователям-початківцям, методичне забезпечення освітнього процесу закладу дошкільної освіти, впровадження кращого педагогічного досвіду, підвищення кваліфікації педагогічних працівників, створення умов для впровадження інноваційних технологій, забезпечення варіативності та доцільності використання інноваційних технологій у практиці роботи закладу дошкільної освіти.

Література

1. Богуш А. Методична робота в закладах дошкільної освіти: навч. посібник. 2022. 200 с.
2. Кондратець І. Професійна рефлексія вихователя-методиста як інструмент корекції взаємодії з педагогами. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2014. № 10. С. 39 – 50.
3. Крутий К. Виставки – інструмент створення іміджу дошкільного закладу. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2011. № 1. С. 51– 56.
4. Наказ Міністерства освіти та науки України «Про затвердження кваліфікаційних характеристик професій (посад) педагогічних та науково-педагогічних працівників навчальних закладів» від 01.06.2013 р. № 665.
5. Шинкар Т. Ю. Методична робота в закладах дошкільної освіти: нормативно-правові аспекти. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський зб. наук. праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. 2020. Вип. 4 (28). С. 252–257.

ЗМІСТ

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ

Babchuk O.

Organization of the communicative process in an institution of pre-school education3

Березовська Л.І.

Цифрова компетентність як складник професійної компетентності майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти..... 8

Богущ А.

Технологічний підхід у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти.. 14

Гуданич Н.

Фасилітативна підтримка розвитку пізнавальної ініціативності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти засобами інформаційно-комунікаційних технологій 20

Діхтяренко С.

Конструювання як інноваційно-креативна технологія у професійній підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до дослідно-експериментальної роботи 25

Lystopad O.

Professionally oriented potential of the educational environment of a pedagogical university 31

Моргун В.

Організаційні засади методичної роботи в закладі дошкільної освіти 37

Найда Р.

Дуальна форма освіти як нововведення у професійній підготовці майбутніх вихователів у ЗВО 42

Фроленкова Н., Л. Тімченко.

Професійна самореалізація майбутніх фахівців дошкільної освіти як психолого-педагогічна проблема..... 47

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДОШКІЛЬНІЙ ПЕДАГОГІЦІ (ВИХОВАННЯ ТА НАВЧАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ)

Аржанухіна С., О. Перцова., Ю. Богославська.

Використання методів арт-терапії у формуванні міжособистісних відносин дошкільників та молодших школярів 52

Борова В.

Використання моделювання в педагогічному коригуванні звукової культури мовлення дітей старшого дошкільного віку 56

Vertel A.

Helmut figdor's psychoanalytic pedagogy: in-depth psychological aspects of the work of a psychoanalytic-oriented teacher at an institution of pre-school educational 60

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**«СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»**

**Збірник наукових праць
І Всеукраїнської науково-практичної конференції
для науковців, педагогічних працівників, здобувачів вищої
освіти, аспірантів, молодих учених**

25 жовтня 2024 р.

За загальною редакцією Л. Березовської

Формат 60x84 1/16. Папір офсетний.

Друк цифровий.

Гарнітура Times New Roman.

Умовн. друк. арк.11,16

**ВИДАВНИЦТВО
“НАІР”**

Івано-Франківськ, вул. Височана, 18,

Тел. (050) 433-67-93

email: fedorynrr@ukr.net

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

№4191 від 12.11.2011р.

